

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/115/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1199898728
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1199898728.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Viery Malinowskej v právnej veci žalobcu: Bratislavská aukčná dražobná, s. r. o., so sídlom Mlynské nivy 48, 821 09 Bratislava, IČO: 36 664 219 zastúpeného: AK Herceg, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 35 890 240, proti žalovanému v 4. rade: L. M., nar. X.X.XXXX, bytom V. - F. U. zastúpenému: ADAUS, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava, IČO: 36 731 544 a žalovanému v 5. rade: F. N., nar. XX.X.XXXX, bytom O. X. R. XXX/XX, XXX XX V. P. V., v konaní o zaplatenie 11.490,14 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v 4. rade proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 29Cb/419/1999-278 zo dňa 23.9.2021 takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 29Cb/419/1999-278 zo dňa 23.9.2021 v napadnutých výrokoch I. a III. p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému 4/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č. k. 29Cb/419/1999-278 zo dňa 23.9.2021 vo výroku I. uložil žalovanému vo 4. rade a žalovanému v 5. rade povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi istinu vo výške 9.958,17 Eur a úrok vo výške 5.128,63 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. vo zvyšku žalobu zamietol, vo výroku III. priznal žalovanému 4/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 57,54% a vo výroku IV. žalovanému 5/ nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že pôvodný žalobca (Slovenská sporiteľňa, a.s.) sa žalobou z 5. novembra 1999 domáhal, aby súd uložil žalovanému 1/ (R. N.), žalovanej 2/ (R. N.), žalovanému 3/ (G. L.), žalovanému 4/ (L.O. M.) a žalovanému 5/ (F. N.) povinnosť zaplatiť sumu 346.160,- Sk (11.490,40 Eur) spolu s 23% úrokom (ročne) zo sumy 346.160,- Sk (11.490,40 Eur) od 17. marca 1999 do zaplatenia, poplatkov za vyhotovenie žaloby vo výške 200,- Sk (6,64 Eur) a náhradu trov konania. Zo žaloby a príloh k nej (úverovej zmluvy, upomienky z 11. októbra 1999 a sadzobníka poplatkov) vyplýva, že pôvodný žalobca poskytol na základe úverovej zmluvy zo 6. augusta 1998 žalovaným 1/ a 2/ úver vo výške 300.000,- Sk (9.958,17 Eur), ktorý mali splatiť v mesačných splátkach vo výške 11.500,- Sk (381,73 Eur) vždy k 16. dňu v mesiaci s tým, že prvú splátku mali uhradiť v októbri 1998 a poslednú v septembri 2001. V úverovej zmluve bola dohodnutá úroková sadzba vo výške 22% ročne. Predmetný úver bol zabezpečený ručením zo strany žalovaných 3/, 4/ a 5/.

3. Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 25.9.2000, sp. zn. 29Cb/419/1999 žalobe v celom rozsahu vyhovel. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.2.2005, č. k. 1Cob/282/04-103 rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25.9.2000, sp. zn. 29Cb/419/1999 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uznesením z 2.3.2009, č. k. 29Cb/419/1999-129 Okresný súd Bratislava I konanie voči žalovanej 2/ zastavil. Okresný súd Bratislava I opätovne o žalobe rozhodol rozsudkom zo dňa 20.5.2013, č. k. 29Cb/419/1999-156, ktorým žalobe vyhovel. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 17.9.2015, č. k. 1Cob/341/2013-199 rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 20.5.2013, č. k. 29Cb/419/1999-156 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ďalším uznesením z 15.6.2021, č. k. 29Cb/419/1999-269 Okresný súd Bratislava I konanie voči žalovaným 1/ a 3/ zastavil.

4. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku ďalej uviedol, že na základe vykonaného dokazovania (zo zmluvy o úvere a výzvy adresovanej dlžníkom a z oznámenia žalobcu z 25. júna 2021) zistil, že na základe úverovej zmluvy poskytol pôvodný žalobca (Slovenská sporiteľňa, a.s.) žalovaným 1/ a 2/ úver vo výške 300.000,- Sk, ktorý sa dlžníci zaviazali splatiť v mesačných splátkach vo výške 11.500,- Sk od októbra 1998 najneskôr do 16. septembra 2001. Dlžníci úver ani čiastočne nesplatili. Splatenie celého úveru (vrátane dojednaných úrokov) bolo zabezpečené ručením zo strany žalovaných 3/, 4/ a 5/, pričom túto skutočnosť žiadna zo strán (vrátane žalovaného 4/) nespochybňovala. S poukazom na uvedené vznikla ručiteľom povinnosť poskytnúť veriteľovi plnenie potom, ako ich na to veriteľ vyzval. Predmetná pohľadávka bola postupne postúpená zmluvami o postúpení pohľadávky na žalobcu. Žalovaní svoj záväzok z úverovej zmluvy nespĺnili, jediné čiastočné plnenie vo výške 357,37 Eur získal žalobca ako výťažok v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 6K/32/2016 na majetok pôvodného žalovaného 1/.

5. V prípade platnosti ručenia žalovaného 4/ a žalovaného 5/, súd prvej inštancie uviedol, že v nadväznosti na námietku žalovaného 4/, že pri podpísaní svojho ručiteľského záväzku bol uvedený do omylu, súd prvej inštancie poukázal na to, že ručiteľské vyhlásenie predstavuje jednostranný písomný právny úkon ručiteľa a preto jeho podpísanie záviselo výlučne od vôle žalovaného 4/. Žalovaný 4/ sa tak pred uskutočnením svojho ručiteľského vyhlásenia mal oboznámiť so všetkými skutočnosťami významnými pre ručenie a ak takýmto spôsobom žalovaný 4/ pred „prevzatím záväzku“ nepostupoval, jedná sa podľa názoru súdu prvej inštancie o jeho vlastnú nezodpovednosť a ľahkovážnosť a nie o uvedenie do omylu zo strany iných osôb. Pokiaľ žalovaný 4/ prevzal na seba povinnosť uspokojiť veriteľa z úverovej zmluvy, ak ho neuspokoja žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci, platí zásada pacta sunt servanda a je povinný predmetnú povinnosť voči veriteľovi splniť. Súd prvej inštancie preto ručiteľský záväzok žalovaného 4/ považoval za platný, vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku súd prvej inštancie aj s poukazom na vyššie skutočnosti uviedol, že základ nároku žalobcu voči žalovaným 4/ a 5/ ako ručiteľom žalovaných 1/ a 2/ je daný, avšak predmetné konštatovanie však neplatí v celom rozsahu vo vzťahu k výške uplatneného nároku.

6. Vo vzťahu k uplatnenej istine súd prvej inštancie uviedol, že pôvodný žalobca poskytol žalovaným 1/ a 2/ úver vo výške 300.000,- Sk (9.958,17 Eur). Žalobou sa však domáhal zaplatenia istiny 346.160,- Sk (11.490,40 Eur), pričom v žalobe a ani v neskoršom priebehu konania žalobca nevysvetlil, z čoho má pozostávať istina 46.160,- Sk (1.532,23 Eur) prevyšujúca sumu poskytnutého úveru. Vyššie uvedenú nezrovnalosť žalobca neodstránil ani po vydaní posledného kasačného uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo 17.9.2015, č. k. 1Cob/341/2013-199, v ktorom odvolací súd výslovne na túto skutočnosť poukázal. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie posúdil žalobu žalobcu v časti o zaplatenie istiny 1.532,23 Eur ako nedôvodnú. Vo vzťahu k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky v konkurznom konaní vedenom na majetok žalovaného 1/ pod sp. zn. 6K/32/2016 z 27.11.2017 vo výške 357,37 Eur súd prvej inštancie uviedol, že predmetná platba sa nezapočítava na istinu pohľadávky, ale na uplatnené príslušenstvo (na uplatnený úrok z úveru). Predmetné konštatovanie odôvodňuje súd prvej inštancie s odkazom na znenie ustanovenia § 330 ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka a s odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.2.2020, sp. zn. 1ObdoV/3/2019. Vzhľadom na uvedené vyhodnotil súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplatenie istiny 9.958,17 Eur ako dôvodnú.

7. V otázke uplatneného príslušenstva pohľadávky súd prvej inštancie konštatoval, že vo vzťahu k uplatnenému úroku z úveru má súd za to, že žalobca má nárok na úrok z úveru vo výške 22% ročne, ako bola dojednaná v článku II bod 1 úverovej zmluvy, a nie vo výške 23% ročne, ako si uplatnil žalobca žalobou. Podľa súdu žalobca nepreukázal splnenie podmienok podľa článku II bod 4 úverovej zmluvy. Súd je toho názoru, že v zmysle predmetného dojednania mal žalobca preukázať, nezaplatenie

ktorej splátky zo strany žalovaných 1/ a 2/ bolo dôvodom súdneho vymáhania, t. j. nezaplatenie ktorej splátky bolo dôvodom pre „zosplatenie“ celého dluhu v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. Zo žalobcom predložených dôkazov a ani z jeho argumentácie prednesenej v rámci súdneho konania vôbec nie je súdu prvej inštancie zrejmé, či si pôvodný veriteľ uplatnil právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka v súlade s ním - hoci si voči žalovaným uplatnil nárok na zaplatenie celého úveru ešte pred dohodnutou dobou splatnosti. Preto nemal súd prvej inštancie preukázané splnenie podmienok podľa článku II bod 4 posledná veta úverovej zmluvy, v zmysle ktorých by si mohol žalobca uplatniť nárok na zvýšenie úroku o 1 % nad zmluvne dohodnutú úrokovú sadzbu (t. j. nad sadzbu 22% ročne). Vzhľadom na uvedené vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie úroku z úveru len vo výške 22% ročne z výšky poskytnutého úveru a nie vo výške 23% ročne, ako bolo uplatnené žalobou. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovi ako veriteľovi patrí úrok z istiny (9.958,17 Eur) vo výške, v akej by boli žalovaní 1/ a 2/ povinní zaplatiť úrok ako cenu peňazí, keby si riadne plnili svoje zmluvné povinnosti. Uvedené znamená, že žalobca má nárok na úrok z istiny v dohodnutej výške (vo výške 22% ročne z poskytnutého úveru) do 16.9.2001, ako dňa, dokedy mal byť úver dlžníkmi splatený. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že žalobcovi vznikol v rozhodovanom spore nárok na zaplatenie úroku z úveru vo výške 22% ročne zo sumy 9.958,17 Eur od 17.3.1999 do 16.9.2001, t. j. úroku v celkovej sume 5.486,- Eur. Od uvedenej sumy bolo potrebné odpočítať sumu 357,37 Eur získanú v konkurznom konaní s poukazom na ustanovenie § 330 ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka a preto súd prvej inštancie vyhodnotil žalobu žalobcu v časti uplatneného úroku z úveru za dôvodnú v celkovej sume 5.128,63 Eur. Naopak, ako nedôvodnú vyhodnotil súd žalobu v časti uplatneného úroku z úveru nad vyššie uvedenú sumu, a to v časti úroku z úveru vo výške 23% ročne zo sumy 1.532,23 Eur od 17.3.1999 do 16.9.2001 (t. j. v sume 882,48 Eur) z dôvodu, že žaloba v časti o zaplatenie istiny 1.532,23 Eur (46.160,- Sk) bola nedôvodná; úroku z úveru vo výške 1% ročne zo sumy 9.958,17 Eur od 17.3.1999 do 16.9.2001 (t. j. v sume 249,36 Eur) z dôvodu, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok podľa článku II bod 4 úverovej zmluvy pre zvýšenie úrokovej sadzby z 22% na 23% ročne; a úroku z úveru vo výške 23% ročne zo sumy 11.490,40 Eur od 17.9.2001 do zaplatenia z dôvodu, že v zmysle konštantnej judikatúry dovolacieho súdu má veriteľ nárok na zaplatenie úroku z úveru len do doby, kedy bol dlžník povinný poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť (v danom prípade do 16.9.2001). Ako nedôvodné vyhodnotil súd námietky žalovaného 4/, týkajúce sa konania pôvodného žalobcu v rozpore s dobrými mravmi a aplikácie ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka na rozhodovaný spor. K uplatnenému poplatku za vyhotovenie žalobného návrhu vo výške 200,- Sk (6,64 Eur) súd prvej inštancie uviedol, že žalobca k žalobe pripojil sadzobník poplatkov, avšak z neho nie je zrejmé, od akého dátumu má byť predmetný sadzobník poplatkov účinný a ani že by žalovaní boli s predmetným poplatkom oboznámení. Navyše v úverovej zmluve zo 6.8.1998 sa nenachádza žiadny odkaz na sadzobník poplatkov, ktorý by oprávňoval žalobcu požadovať od žalovaných jeho zaplatenie v súdnom konaní. Žalobca si podľa názoru súdu prvej inštancie nemôže uplatňovať ním jednostranne určené poplatky, bez existencie zmluvného základu (a bez existencie zákonného podkladu), s ktorými žalovaných neoboznámil a s ktorými žalovaní neprejavili súhlas. Preto súd vyhodnotil žalobu žalobcu aj v tejto časti ako nedôvodnú.

8. S poukazom na všetky vyššie vyslovené právne závery súd prvej inštancie uložil žalovaným 4/ a 5/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 9.958,17 Eur a úrok vo výške 5.128,63 Eur a zaviazal žalovaných 4/ a 5/ na zaplatenie vyššie uvedenej sumy spoločne a nerozdielne s poukazom na znenie ustanovenia § 307 ods. 1 Obchodného zákonníka, keďže obidvaja žalovaní sú vo vzťahu k žalobcovi v postavení ručiteľov a ručiteľ má vo vzťahu k ostatným spoluručiteľom postavenie spoludlžníka. V prevyšujúcej časti (v časti o zaplatenie istiny 1.532,23 Eur, v časti o zaplatenie úroku z úveru 357,37 Eur, v časti o zaplatenie úroku z úveru vo výške 23% ročne zo sumy 1.532,23 Eur od 17.3.1999 do 16.9.2001, v časti o zaplatenie úroku z úveru vo výške 1% ročne zo sumy 9.958,17 Eur od 17.3.1999 do 16.9.2001, v časti o zaplatenie úroku z úveru vo výške 23% ročne zo sumy 11.490,40 Eur od 17.9.2001 do zaplatenia a v časti o zaplatenie poplatku za vypracovanie žaloby vo výške 6,64 Eur) súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

9. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 2 z. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a o trovách predchádzajúcich odvolacích konaní aj podľa ustanovenia § 396 ods. 2 CSP. Žalobca bol v spore úspešný v časti istiny 9.958,17 Eur a v časti úroku z úveru sume 5.128,63 Eur (spolu v sume 15.086,80 Eur). Naopak, žalobca bol neúspešný v časti o zaplatenie istiny 1.532,23 Eur, v časti o zaplatenie úroku z úveru 357,37 Eur, v časti o zaplatenie úroku z úveru vo výške 23% ročne zo sumy 1.532,23 Eur od 17.3.1999 do 16.9.2001 (v sume 882,48 Eur), v časti o zaplatenie úroku z úveru vo výške 1% ročne zo sumy 9.958,17 Eur od 17.3.1999 do 16.9.2001 (v sume 249,36 Eur), v časti o zaplatenie úroku z úveru vo výške 23% ročne zo sumy 11.490,40 Eur od 17.9.2001

do zaplataenia (ku dňu rozhodovania súdu v sume 52.935,49 Eur) a v časti o zaplataenie poplatku za vypracovanie žaloby vo výške 6,64 Eur (spolu celkovo v sume 55.963,57 Eur). Žalobca tak bol v spore úspešný v rozsahu 21,23% a naopak jeho neúspech (a úspech žalovaných 4/ a 5/) bol v rozsahu 78,77%. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie zároveň prihliadal na to, že trovy konania vznikli len žalovanému 4/, ktorý bol v spore zastúpený advokátom. Preto výrokom III. napadnutého rozsudku priznal žalovanému 4/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 57,54% (78,77% - 21,23%). Žalovanému 5/, ktorý bol taktiež v spore v prevažnej časti úspešný, súd nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu v konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

10. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný 4/ odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) CSP a navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že návrh žalobcu v celom rozsahu zamietne a žalobcovi uloží povinnosť uhradiť žalovanému v 4. rade náhradu trov prvostupňového konania a náhradu trov právneho zastúpenia v prvostupňovom konaní a náhradu trov odvolacieho konania a náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní v rozsahu 100% alebo alternatívne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. Vo svojom odvolaní žalovaný 4/ uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci, v ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté, a to vo vzťahu k žalovaným v 2. až 5. rade, ktorí voči platobnému rozkazu nepodali odpor. Podľa odporcu je vylúčená hmotnoprávna solidarita dlžníka a ručiteľa a v nadväznosti na to aj ich procesnoprávna solidarita, vzhľadom na ich rozdielny vzťah voči veriteľovi. V prejednávanej veci ako jediný podal voči vydanému platobnému rozkazu odpor žalovaný 1/ a nakoľko vo vzťahu účastníkov ide o samostatné spoločenstvo v zmysle § 91 ods. 1 O.s.p., kedy každý robí úkony sám za seba, a preto sa voči žalovanému 4/ stal doručený platobný rozkaz právoplatným po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odporu. V odvolaní ďalej na podporu svojich úvah poukázal žalovaný 4/ na rozhodnutie NS z 28.7.1967, sp. zn. 8Cz 78/67 a rozhodnutie NS ČR sp. zn. 20 Cdo 1520/98. Žalovaný 4/ tiež napadol nesprávny výrok súdu prvej inštancie, ktorým prvostupňový súd zaviazal žalovaných k solidárnemu plneniu, pretože dlžník a ručiteľ sú v konaní pred súdom ako účastníci samostatnými spoločníkmi a v tejto súvislosti namietal aplikáciu nesprávneho právneho predpisu súdom prvej inštancie a nedostatočné zistenie skutkového stavu, v dôsledku čoho súd vec nesprávne právne posúdil. Žalovaný 4/ ďalej namietal vo svojom odvolaní, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s jeho námietkou, v ktorej označil konanie právneho predchodcu žalobcu pri uzatváraní zmluvy a pri výkone svojho práva voči žalovanému 4/ ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Po uzatvorení úverovej zmluvy ho právny predchodca žalobcu neupovedomil o skutočnosti, že úveroví dlžníci nesplácajú peňažný úver, ani ho ako ručiteľa nevyzval na plnenie povinnosti vyplývajúcej z ručiteľského vyhlásenia. O nesplácaní úveru sa žalovaný 4/ dozvedel až s dlhodobým odstupom času v priebehu súdneho konania, kedy príslušenstvo pohľadávky neúmerne narástlo. Z uvedeného žalovaný 4/ usudzuje, že primárnym záujmom právneho predchodcu žalobcu nebolo získať samotné plnenie s primeranou výškou príslušenstva, ale navýšiť príslušenstvo na čo najvyššiu možnú mieru, ktoré pri úroku vo výške 23% ročne prevýši pohľadávku v priebehu niekoľkých rokov. Žalovaný 4/ tiež vo svojom odvolaní namietal výšku dohodnutej úrokovej sadzby, ktorá mala spôsobiť absolútnu neplatnosť právneho úkonu, na ktorú má súd prvej inštancie prihliadnúť z úradnej povinnosti. Úroková sadzba bola v úverovej zmluve dojednaná vo výške 22% ročne, pričom táto sa zvyšovala o 1% v prípade, že banka vymáha celú splatnú pohľadávku, pričom tvrdenie právneho predchodcu žalobcu, že základná úroková sadzba predstavuje 17,5% ročne a odchýlka 4,5% ročne sa nezakladá na pravde. S poukazom na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo 1484/2004 ako aj na priemernú úrokovú mieru obchodných bánk v auguste 1998 (v čase uzatvorenia úverovej zmluvy) predstavovala 8,83% ročne pre obyvateľstvo. Základná úroková sadzba vo výške 17,50% sa približovala úrokovej miere podnikateľského sektoru, pričom dlžníci uzatvárali úverovú zmluvu ako fyzické osoby - obyvateľstvo. Odporca považuje úrokovú sadzbu vo výške 22% ročne za jasne neprimeranú výške priemernej úrokovej miery bánk v auguste 1998. Súčasne mal žalovaný 4/ za to, že ak by mal vedomosť o priemernej úrokovej miere bánk v rozhodnom období, ručiteľské vyhlásenie by neposkytol, teda bol uvedený do omylu. Aj keď bola zmluva uzatvorená v roku 1998, je s ohľadom na všetky okolnosti, týkajúce sa úrokov potrebné prihliadnúť na neskôr účinné ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného žalovaný 4/ odvodzuje absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy v časti, týkajúcej sa stanovenia úrokovej sadzby, ktorou sa súd prvého stupňa nezaoberal a nevysporiadal. Žalovaný 4/ je toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol, pretože priznal žalobcovi sankčný úrok vo výške 10% ročne z istiny od 17.3.2009 do zaplataenia. Súd prvej inštancie túto skutočnosť vo svojom rozhodnutí nikde neodôvodňuje a nie je

zrejme, čo je podkladom pre uloženie povinnosti žalovanému v 4. rade zaplatiť tzv. sankčný úrok odo dňa 17.3.2009. Žalovaný 4/ nemal do rozhodnutia súdu vedomosť, že by žalobca rozšíril svoj návrh o priznanie sankčného úroku vo výške 10% odo dňa 17.3.2009 do zaplattenia, ani o tejto skutočnosti nebol nijako inak upovedomený. Žalovaný 4/ zastáva názor, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav v dôsledku čoho nesprávne rozhodol o povinnosti žalovaného v štvrtom rade zaplatiť 10% sankčný úrok z istiny ročne od 17.3.1999 do zaplattenia. Súčasne vzniesol žalovaný 4/ z opatrnosti námietku premlčania vo vzťahu k nároku na zaplattenie sankčného úroku.

12. Žalobca sa vyjadril k odvolaniu žalovaného 4/ a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil. Žalobca uviedol, že odvolanie podané žalovaným 4/ je obsahovo totožné s odvolaním podaným voči rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 29Cb/419/1999 - 156 zo dňa 20.5.2013. Žalovaný, podľa žalobcu, uvádza tie isté skutočnosti a tvrdenia, s ktorými sa súd už vysporiadal vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach. Zároveň žalobca poukázal na skutočnosť, že žalovaný 4/ ani jeho právny zástupca nevyužili 6 ročný časový interval od zrušenia prvostupňového rozhodnutia Krajským súdom na prednes akýchkoľvek nových skutočností alebo dôkazov proti návrhu žalobcu, pričom tak neučili ani na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 23.9.2021, ale urobili tak až po tom, čo prvostupňový súd rozhodol vo veci samej. Takéto konanie považuje žalobca za tendenčné a účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu. K námietke žalovaného 4/, že nebol upozornený na to, že dlžníci úver nesplácajú, že predchádzajúci veriteľ ho na túto skutočnosť neupozornil žalobca uviedol, že v spise sa nachádza žalobná upomienka spolu s doručenkou adresovaná žalovanému, ktorou ho pôvodný veriteľ vyzval na plnenie v októbri v roku 1999. V zmysle ustálenej súdnej praxe možno za výzvu považovať doručenie žaloby, ktorou sa veriteľ domáha splnenia záväzku súčasne od dlžníka aj od ručiteľa. K námietkam, týkajúcim sa výšky úrokov žalobca uviedol, že s týmito sa súd prvej inštancie vysporiadal v odôvodnení rozsudku, kde tieto vyhodnotil ako nedôvodné a zároveň uviedol, že aplikácia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka na rozhodovaný spor je nepripustná. Žalovaný ďalej uvádza, že prvostupňový súd nesprávne rozhodol, keď priznal žalobcovi sankčný úrok vo výške 10% ročne z istiny od 17.3.2009 do zaplattenia, pričom žalobca znovu poukázal na skutočnosť, že podané odvolanie žalovaného 4/ je obsahovo absolútne zhodné s odvolaním podaným voči rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 29Cb/419/1999 - 156 zo dňa 20.5.2013. Toto tvrdenie žalovaného 4/ je bezpredmetné, keďže rozsudkom súd nepriznal žalobcovi sankčný úrok vo výške 10% ročne z istiny od 17.3.2009 do zaplattenia.

13. Ďalšie vyjadrenia vo veci neboli doručené.

14. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal vec podľa § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP oznámený na úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a s dôvodmi odvolania žalovaného 4/, vyjadrením žalobcu, dospel súd k záveru, že odvolaniu proti rozsudku nie je možné vyhovieť.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, nakoľko na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav, vysvetlil, z ktorých dôkazov vychádzal, aké skutočnosti mal vykonanými dôkazmi za preukázané, dôkazy vyhodnotil a zistený skutkový stav správne právne posúdil. Odvolací súd nezistil pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli mať za následok zrušenie alebo zmenu rozsudku. Súd prvej inštancie sa zároveň vysporiadal s podstatnou argumentáciou sporových strán a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia k jednotlivým odvolacím námietkam doplnil odvolací súd nasledovné.

18. Podľa § 293 Obchodného zákonníka, ak je na to isté plnenie spoločne zaviazaných niekoľko osôb, pri pochybnostiach sa predpokladá, že sú zaviazané spoločne a nerozdielne. Veriteľ môže požadovať plnenie od ktorejkoľvek z nich, ale plnenie ponúknuté iným spoločným dlžníkom je povinný prijať.

19. Podľa § 307 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak sa za ten istý záväzok zaručí viac ručiteľov, ručí každý z nich za celý záväzok. Ručiteľ má voči ostatným ručiteľom rovnaké práva ako spoludlžník.

20. Podľa § 307 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak je ručením zabezpečená iba časť záväzku, neznižuje sa rozsah ručenia čiastočným plnením záväzku, ak záväzok zostáva nesplnený vo výške, v akej je zabezpečený ručením.

21. Odvolací súd zhodne so závermi súdu prvej inštancie a vykonaného dokazovania dospel k záveru, že pôvodný žalobca Slovenská sporiteľňa, a. s. sa návrhom zo dňa 7.12.1999 domáhal, aby súd uložil žalovaným 1/ až 5/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 346.160,- Sk, t. j. 11.490,14 Eur, riadny úrok vo výške 23% ročne z istiny od 17.3.1999 do zaplatenia a nahradiť trovy konania, a to na základe úverovej zmluvy uzatvorenej dňa 6.8.1998, ktorej obsahom je aj dojednanie o zabezpečení pohľadávky z úveru ručením žalovaných 3/ až 5/. Odvolaciemu súdu vyplynulo, že právny predchodca žalobcu poskytol na základe úverovej zmluvy č. 744481010 uzatvorenej dňa 6.8.1998 žalovanému 1/ a žalovanej 2/ úver vo výške 300.000,- Sk, ktorý sa žalovaní zaviazali splácať pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 11.500,- Sk počnúc mesiacom október 1998. Zmluvné strany sa dohodli na úroku vo výške 22% ročne a pre prípad vymáhania celého zostatku úveru sa ročný úrok v zmysle dohody zvýšil na 31% odo dňa zročnosti splátky. Pohľadávka z úveru bola zabezpečená ručením tretích osôb, a to žalovaných 3/ až 5/, pričom túto skutočnosť žiadna zo strán nespochybňovala. Odvolací súd má tiež za preukázané, že pôvodný veriteľ listom z 10.10.1999 vyzval dlžníkov (žalovaných 1/ a 2/) na zaplatenie sumy 149.500,- Sk s tým, že ak predmetnú sumu neuhradia do 10 dní, bude nútený vymáhať celý zostatok úveru v sume 346.160,- Sk. Predmetný list zaslal veriteľ na vedomie aj ručiteľom. Podľa výpisu z úverového účtu predstavovala pohľadávka z úveru ku dňu 16.3.1999 sumu vo výške 346.160,- Sk. Odvolací súd má preukázané, že žalovaný 1/ si svoju povinnosť riadne uhrádzať splátky úveru podľa úverovej zmluvy neplnil. Odvolací súd mal ďalej za preukázané, že uznesením z 2.3.2009 sp. zn. 29Cb/419/1999-129 súd prvej inštancie konanie voči žalovanej 2/ zastavil a tiež, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 15.6.2021 sp. zn. 29Cb/419/1999-269 zastavil konanie voči žalovaným 1/ a 3/.

22. K odvolacej námietke žalovaného v 4. rade, že súd prvého stupňa rozhodol vo veci, v ktorej už bolo rozhodnuté, nakoľko voči platobnému rozkazu č.k. 29Cb/419/99-10 zo dňa 21.3.2000 podal odpor iba žalovaný 1/, pričom ostatní žalovaní odpor nepodali, odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd postupoval správne podľa vtedajšej právnej úpravy § 174 ods.2 O.s.p., platobný rozkaz zrušil pre nedoručenie čo i len jednému zo žalovaných. Ďalej odvolací súd k námietke žalovaného 4/, že súd nemohol zaviazat' výrokom všetkých účastníkov, ktorí nie sú v solidárnom procesnom spoločenstve na plnenie spoločne a nerozdielne, poukazuje na ust. § 307 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak sa za ten istý záväzok zaručí viac ručiteľov, ručí každý z nich za celý záväzok. Ručiteľ má voči ostatným ručiteľom rovnaké práva ako spoludlžník. V zmysle § 293 Obchodného zákonníka, ak je na to isté plnenie zaviazaných niekoľko osôb, pri pochybnostiach sa predpokladá, že sú zaviazané spoločne a nerozdielne a veriteľ môže požadovať plnenie od ktorejkoľvek z nich. V prípade, ak by ručiteľ splnil záväzok vyplývajúci z vyhlásenia o ručení, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných (porovnaj aj Rozsudok NS 10bdo v 83/2005, zo dňa 25.5.2006). V tejto súvislosti je potrebné tiež poukázať na ustanovenie čl. III a) Úverovej zmluvy, podľa ktorého ručiteľia prevzali na seba povinnosť, že pohľadávku uspokojia v plnej výške, aj ju neuspokojí dlžník a to vo forme aktívnej solidarity.

23. K ďalšej odvolacej námietke žalovaného 4/, že nemal žiadnu vedomosť o priebehu rokovaní, nebol upovedomený o tom, že dlžníci nesplácajú úver a o uvedenej skutočnosti sa dozvedel až v priebehu súdneho konania, odvolací súd poukazuje na správne závery súdu prvého stupňa, keď uvádza, že pôvodný veriteľ listom z 10. októbra 1999 vyzval dlžníkov (žalovaných 1/ a 2/) na zaplatenie sumy 149.500 Sk s tým, že ak predmetnú sumu neuhradia do 10 dní, bude nútený vymáhať celý zostatok úveru v sume 346.160,- Sk. Predmetný list zaslal veriteľ na vedomie aj ručiteľom. List však nie je možné považovať za výzvu veriteľa adresovanú ručiteľom v súlade s ustanovením § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka, dokonca ani za výzvu adresovanú dlžníkom, keďže v predmetnej výzve požadoval pôvodný veriteľ zaplatenie sumy vo výške len približne polovice poskytnutého úveru. Za výzvu adresovanú dlžníkom, ale aj ručiteľom možno považovať až podanie žaloby od kedy bol aj nárok priznaný. Napokon súd poukázal aj na to, že rozhodujúci je stav v čase jeho rozhodovania, pričom je nepochybné, že tak dlžníci ako aj ručiteľia svoj záväzok z úverovej zmluvy - až na čiastočné plnenie 357,37 Eur v konkurznom konaní vedenom na majetok žalovaného 1/ - vôbec nesplnili.

24. K odvolacej námiatke, že súd prvej inštancie nezohľadnil absolútne neplatné ustanovenia Zmluvy v časti úrokovej sadzby, ktorá bola dohodnutá na 22%, správne vyhodnotil súd uvedené námiatky žalovaného už v konaní pred súdom prvého stupňa a ani odvolací súd nevzhladol konanie pôvodného žalobcu v rozpore s dobrými mravmi, pričom je nutné podotknúť, že žalobca si uplatnil žalobou iba istinu a úrok z úveru, neuplatňoval si úroky z omeškania. Odvolací súd k uvedenému ďalej zdôrazňuje, že z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že neprimeraná a odporujúca dobrým mravom je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (napr. Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011). Odvolací súd v danom prípade však výšku úrokov 22% mal za primeranú, neodporujúcu dobrým mravom. Úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky (úveru) predstavujú odplatu za užívanie požičanej istiny. Dohodnuté úroky je treba odlišovať od úrokov z omeškania, na ktoré má veriteľ zo zákona právo, ak sa dlžník dostal so splnením pôžičky do omeškania a ktoré teda predstavujú sankciu za porušenie povinnosti dlžníka vrátiť dlh (pôžičku) riadne a včas. K námiatke o potrebe použitia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka má odvolací súd za to, že ho nie je možné na tento spor aplikovať, nakoľko nadobudol účinnosť dňa 1.1.2008 a úverová zmluva bola podpísaná 6.8.1998.

25. Ďalšou odvolacou námiatkou žalovaného v 4. rade sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko žalovaný 4/ namieta priznanie sankčného úroku vo výške 10% ročne z istiny od 17.3.2009 do zaplatenia, pričom odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie žiadny sankčný úrok v napadnutom rozhodnutí žalobcovi nepriznal a preto nevidel dôvod sa námiatkou zaoberať.

26. Odvolací súd preto aj odvolacie dôvody posúdil ako neopodstatnené a viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 CSP dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie v merite, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Dôkazný stav zistený súdom prvého stupňa poskytol spoľahlivý a nepochybný záver pre podstatné a rozhodné skutočnosti v danej sporovej právnej veci. Preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

27. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, keďže žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

31. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).